

Eksperci od bólu pomagają cierpiącym dzieciom

Poradnia Leczenia Bólu w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka jest jednym z nielicznych ośrodków w Polsce zajmujących się leczeniem bólu u najmłodszych pacjentów. W tym roku katowicka placówka obchodzi 20-lecie powstania. Przez ten czas z pomocy specjalistów poradni skorzystało już około 3 tys. dzieci.

Poradnia Leczenia Bólu w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka zajmuje się leczeniem bólu u dzieci w każdym wieku. – U noworodków i niemowląt zajmujemy się zespołami bólowymi wynikającymi z urazów okołoporodowych. Starsze dzieci i młodzież zgłaszają się do nas z różnymi typami bólów głowy oraz zespołami bólowymi kręgosłupa, najczęściej na tle zmian przeciążeniowych lub dyskopatycznych. Leczymy również zespoły bólowe kończyn, dużych stawów i przewlekłe bóle brzucha. Trafiają do nas także pacjenci z bólem pooperacyjnym lub pourazowym. Ostatnio pojawił się nowy zespół bólowy, tzw. zespół szyi smartfonowej. To efekt częstego używania telefonów czy

komputerów – mówi dr Małgorzata Gola z Poradni Leczenia Bólu GCZD.

Ból jest uczuciem subiektywnym, mającym różne uwarunkowania, a tym trudniejszym do oceny, im dziecko młodsze. Dlatego w zależności od wieku pacjenta stosowane są różne metody pomiaru i oceny bólu. – U noworodków i niemowlaków będzie to przede wszystkim metoda behawioralna, polegająca na obserwowaniu dziecka i jego reakcji. U dzieci w okresie przedszkolnym posługujemy się skalą wizualną lub wizualno-analogową. Czasem prosimy dzieci, by narysowały ból. Starsze dzieci i młodzież wypełniają arkusze oceny bólu. W czasie terapii dziecko odwiedza naszą poradnię przez kilkanaście dni z rzędu, jest więc czas na dokładniejszą diagnozę i ocenę bólu – mówi dr Gola.

Terapia w poradni odbywa się w cyklach po 10-12 dni zabiegowych, dzień po dniu. Przerwa pomiędzy cyklami zależy od rodzaju schorzenia oraz czasu utrzymywania się poprawy. W terapii wykorzystywane są metody neuromodulacyjne – TENS oraz akupunktura, z tym że igła akupunkturowa najczęściej zastępowana jest laserem punktowym biostymulacyj-

nym. W poradni stosowane są też metody fizykalne, np. pole magnetyczne i masaże wibracyjne. Metody inwazyjne, czyli różnego rodzaju blokady oraz farmakoterapia, są również wykorzystywane, ale rzadko i przez krótki okres czasu. Ważnym elementem terapii są także zabiegi rehabilitacyjne. Zespół rehabilitantów w GCZD jest przygotowany do pracy z dziećmi z bólem i z powodzeniem stosuje u nich masaże czy stymulacje punktów spustowych.

– Oceniam, że skutecznie pomagamy nawet połowie naszych pacjentów. Kolejnym 20-30 proc. pomagamy częściowo. Jest też grupa ok. 20 proc. pacjentów, którzy nie mają żadnej poprawy lub przerywają leczenie. Wynika to nie tylko z przyczyn medycznych, ale i różnych uwarunkowań, w tym z braku przekonania do sposobu terapii i szans na poprawę. Pamiętajmy, że mamy tu do czynienia nie tylko z dzieckiem, ale i jego opiekunami. Terapia wymaga regularnych wizyt w przychodni, co dorośli nie zawsze akceptują – mówi dr Małgorzata Gola.

Personel Poradni Leczenia Bólu GCZD to dwoje lekarzy-anestezjologów oraz trójka magistrów rehabilitacji z ukończo-

nymi kursami terapii punktów spustowych, PNF u dzieci oraz terapii stawów skroniowo-żuchwowych. Pacjenci mogą też skorzystać z konsultacji psychologa pracującego w GCZD. W razie potrzeby wsparciem służą również neurologi i inni specjaliści pracujący w szpitalu.

Praca w tego typu poradni wymaga od personelu dużej cierpliwości, empatii, zrozumienia. Potrzebna jest też umiejętność zdobywania zaufania u małego pacjenta. – W tej pracy nie można się śpieszyć. Czasem upłyne sporo czasu, zanim mały pacjent nam zaufa. Jest to trudniejsze, jeśli dziecko ma przykre doświadczenia związane z leczeniem w innych placówkach służby zdrowia – zaznacza dr Małgorzata Gola. Jej zdaniem, świadomość, że ból wpływa na jakość życia i że można i należy go zwalczać, rośnie. Dotyczy to również bólu u dzieci. – Wpływ na to mają również akcje społeczne typu „szpital bez bólu”. Obecnie znacznie więcej procedur niż kiedyś wykonuje się przy wsparciu anestezjologa – podkreśla lekarka.

Poradnia Leczenia Bólu GCZD udziela rocznie około 4 tys. porad ambulatoryjnych. (red)

Sześciu marzycieli i droga do światowej ortopedii

Klinika Nieborowice

A gdyby na Śląsku powstało miejsce, w którym pacjent rzeczywiście byłby w centrum zainteresowania i lekarz mógłby skupić się tylko na nim i jego problemie medycznym? Właśnie taka myśl leżała u podstaw projektu nowoczesnej kliniki ortopedycznej w Nieborowicach, k. Gliwic. Po półtora roku jej funkcjonowania można powiedzieć, że trafiła na dobry grunt.

Założyciele Kliniki Nieborowice to ludzie, którzy nie zgadzali się na to, by pacjent ze schorzeniami narządu ruchu przegrywał z procedurami czy brakiem dostępu do niektórych metod leczenia. – Takie podejście zapoczątkowało. Pacjenci od razu obdarzyli nas zaufaniem. Przyprowadzali członków rodziny, znajomych i przyjaciół. Jeżeli trzeba poczekać na wizytę u konkretnego lekarza, wynika to właśnie z tego, że o jakości naszej pracy dowiedziało się mnóstwo osób – mówi prezes zarządu Kliniki Nieborowice Wiesław Dobrowolski. – Mamy pacjentów z całej Polski i z Europy, ale najwięcej mieszka blisko, czyli w powiecie rybnickim, wodzisławskim, raciborskim, gliwicznym, pszczyńskim i cieszyńskim.

Odpowiedź na pracę wykonywaną z pasją

„Nikomu nie życzę, ale jeśli musisz »się naprawić«, to tylko tam. Dziękuję” – takie wpisy na portalach społecznościowych powodują, że personel prawie nigdy nie wychodzi z pracy o planowanej godzinie. – Podkreślam od razu, że nagle przypadki i pacjentów z bólem przyjmujemy od ręki – wyjaśnia wiceprezes zarządu dr n. med. Henryk Noga, specjalista ortopeda traumatolog. – Czasem rzeczywiście drzwi się nie zamykają, ale pacjenci wiedzą, że lecimy, wykorzystując nasze ogromne doświadczenie i sprzęt na światowym poziomie. Stosujemy mało-

inwazyjne techniki artroskopowe. Dzięki nim pacjent, który przyjeżdża do nas na wózek inwalidzkim, dwa lub trzy dni po operacji wychodzi na własnych nogach – dodaje.

Początki pionierskiej medycyny

Klinikę Nieborowice powołało do życia pięciu doświadczonych ortopedów oraz Wiesław Dobrowolski, menadżer z wieloletnim doświadczeniem. – Wiktor Hugo powiedział znaczącą rzecz: „Nic nie tworzy przyszłości tak jak marzenia”. Gdybym miał najkrócej opisać to, co wydarzyło się w Nieborowicach, te słowa najlepiej to oddają – mówi Henryk Noga. Godzina – średnio tyle potrzeba ekspertom z Kliniki Nieborowice, aby zdiagnozować schorzenie i wdrożyć właściwą metodę leczenia. Pacjent podczas jednej wizyty jest konsultowany, przechodzi niezbędne badania i otrzymuje diagnozę wraz z opracowanym planem leczenia. Jeżeli wskazaniem jest zabieg operacyjny, ten może być przeprowadzony następnego dnia. Dzięki takim mało inwazyjnym metodom leczenia proces gojenia jest krótki, bliższy są mniejsze, a pacjent szybciej wraca do zdrowia i aktywnego trybu życia. To również gwarancja mniejszego bólu związanego z interwencją medyczną i niższe ryzyko powikłań. Wreszcie – skrócenie pobytu w szpitalu.

Tutaj do zdrowia wracają osoby znane chociażby ze świata sportu – jak popularni trenerzy piłki nożnej Franciszek Smuda i Antoni Piechniczek. Na zdjęciu Franciszek Smuda z drem Mariuszem Smolikiem i drem n. med. Juliuszem Decem.

Półtora roku istnienia plus kilkadziesiąt lat doświadczenia

– To miejsce, w którym sciera się tradycja wielu najznakomitszych ośrodków ortopedycznych i najznamienitszych postaci ortopedii, to ich doświadczenie przechodzące z pokolenia na pokolenie stało się naszym udziałem – dodaje dr Mariusz Smolik, specjalista ortopeda traumatolog. – Jesteśmy dziś medykami z 20-, a nawet 30-letnim stażem

pracy. Przy użyciu małoinwazyjnych technik wykonujemy zabiegi m.in. wymiany stawów biodrowych i kolanowych. Nasz zespół lekarzy przeprowadził pierwszy w Polsce przeszczep allogeniczny łąkotki stawu kolanowego. Jednocześnie wymiana obu stawów biodrowych, na którą zdecydowały się tylko nieliczne ośrodki medyczne

w kraju, to w Nieborowicach zabieg wykonywany standardowo – dzięki niemu pacjent następnego dnia po zabiegu porusza się samodzielnie bez pomocy kul. W Klinice Nieborowice wykonujemy również rekonstrukcję stawu barkowego. Nasi lekarze są też pionierami w dziedzinie endoskopowej chirurgii kręgosłupa – dodaje.

– Idziemy w ślady naszych mentorów, najlepszych chirurgów, a jednocześnie korzystamy z doświadczeń nowoczesnej medycyny – podkreśla dr n. med. Juliusz Dec, pierwszy z lewej. Oprócz niego i dra n. med. Henryka Nogi zespół tworzą: dr n. med. Adam Pierzchała i dr n. med. Mariusz Śmigiel oraz dr Mariusz Smolik. Ostatnio do zespołu dołączył również dr n. med. Jerzy Grzywocz oraz wielu innych lekarzy, pielęgniarek i fizjoterapeutów.

Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej na temat zabiegów wejdź na: www.klinika-nieborowice.pl lub zadzwoń: 32 213 42 09.

Klinika ortopedyczno-chirurgiczna w Nieborowicach świadczy usługi medyczne w zakresie:

- chorób stawów, w tym choroby zwyrodnieniowej
- chorób chrząstki
- problemów niestabilności stawów
- przeszczepów hodowli komórkowych
- medycyny sportowej
- leczenia schorzeń kręgosłupa
- leczenia złamań
- leczenia technikami biologicznymi, w tym wykorzystania komórek macierzystych.